

Dosarul nr. 2rac-194/20

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. C. Crețu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Cotorobai, L. Pruteanu)

DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Grinavana”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Grinavana” cu privire la repararea prejudiciului și rezilierea contractului de arendă a fondului forestier,

împotriva deciziei din 03 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Grinavana”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco și a fost menținută hotărârea din 31 ianuarie 2019 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni,

constată:

La data de 05 februarie 2018, Agenția „Moldsilva” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Grinavana” cu privire la repararea prejudiciului și rezilierea contractului de arendă a fondului forestier.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 19 ianuarie 2009 a încheiat cu Iulia Rotari contractul de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere nr. 6, prin care a transmis în arendă terenul forestier cu suprafața de 0,5 ha, situat în cadrul întreprinderii silvo-cinegetice Ialoveni, ocolul silvic Ialoveni. Terenul este situat în unitatea administrativ teritorială a raionului Ialoveni, număr cadastral 55271109654.

A indicat că prin acordul adițional nr. 1-6ad/09 din 10 iulie 2013, Iulia Rotari a cesionat drepturile și obligațiile care rezultă din contractul de arendă nr. 6 din 19 ianuarie 2009 către SRL „Grinavana”.

Agenția „Moldsilva” a relatat că la 16 noiembrie 2017, împreună cu reprezentanții ÎS „Întreprinderea silvo-cinegetică Sil-Răzeni, a efectuat controlul asupra

folosirii de către SRL „Grinavana” a terenului arendat. Prin actul de control al îndeplinirii condițiilor contractului de arendă din 16 noiembrie 2017, s-a constatat că în fondul forestier arendat, a fost amenajată o zonă de recreere ce constă din casă de vacanță, țarc pentru păsări, depozit. Lucrările au fost efectuate în temeiul planului general coordonat cu Agenția „Moldsilva”.

A menționat că în luna ianuarie 2017, în fondul forestier arendat a avut loc un incendiu în urma căruia a ars casa de locuit și celelalte construcții. Astfel, arendașul a închis poarta cu lacăt și nu este de găsit, iar accesul în sector nu este posibil, ceea ce contravine clauzelor contractului de arendă nr. 6 din 19 ianuarie 2009. Totodată, fondul forestier este poluat cu obiecte de diferită proveniență. Arendașul nu a răspuns la apelurile telefonice pentru a se prezenta și a permite accesul în fondul forestier respectiv.

Reclamanta a susținut că prin procesul-verbal cu privire la contravenția silvică nr. AM 25 din 30 noiembrie 2017, întocmit de ÎS „Întreprinderea silvo-cinegetică Sil-Răzeni”, s-a stabilit că SRL „Grinavana” a admis tăierea ilicită a arborilor și arbuștilor până la gradul de încetare a creșterii lor, fiind cauzat fondului forestier un prejudiciu în sumă de 687, 60 de lei. De asemenea, prin procesul-verbal cu privire la contravenția silvică nr. AM 26 din 30 noiembrie 2017, întocmit de ÎS „Întreprinderea silvo-cinegetică Sil-Răzeni”, s-a stabilit că pârâta a admis poluarea fondului forestier cu deșeuri și reziduuri de construcție și menajere, precum și de altă natură, fiind cauzat fondului forestier un prejudiciu în sumă de 9331,20 de lei.

Agenția „Moldsilva” a notat că prin somația nr. AM-11/01-2572 din 14 decembrie 2018, expediată în adresa pârâtei, a informat-o despre verificările efectuate în fondul forestier și a solicitat să repare prejudiciul constat conform proceselor verbale nominalizate în sumă de 10 018,80 de lei cu restabilirea fondului forestier. Somația respectivă a fost lăsată fără răspuns.

A solicitat rezilierea contractului de arendă a fondului forestier nr. 6 din 19 ianuarie 2009, obligarea pârâtei să demoleze/demonteze și să evacueze din cont propriu obiectele construite pe terenul fondului forestier atribuit în arendă, încasarea din contul pârâtei a sumei de 10 018,80 de lei cu titlu de prejudiciu material.

Prin hotărârea din 31 ianuarie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, acțiunea a fost admisă integral și a fost reziliat contractul de arendă a fondului forestier în scop de recreere cu nr. 6 din 19 ianuarie 2009. S-a pus pe seama SRL „Grinavana” să demonteze/demoleze și să evacueze din cont propriu obiectele construite pe terenul fondului forestier atribuit în arendă amplasat pe terenul forestier cu suprafață de 0,5 ha, situat în ocolul silvic Ialoveni, ÎS „Întreprinderea silvico-cinetică-Ialoveni”. S-a încasat de la SRL „Grinavana” în beneficiul Agenției „Moldsilva” datoria în sumă de 10 018,80 de lei și în beneficiul statului suma de 300,06 lei cu titlu de taxă de stat.

La data de 03 mai 2019 SRL „Grinavana”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco, a declarat apel împotriva hotărârii din 31 ianuarie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de repunere în termen și a fost repusă apelanta SRL „Grinavana” în termenul de declarare a cererii de apel.

Prin decizia din 03 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Grinavana”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco și a fost menținută hotărârea din 31 ianuarie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că potrivit pct.17 lit. b) din contractul de arendă, rezilierea contractului se efectuează prin intermediul instanței de judecată la cererea uneia dintre părțile contractante în legătură cu neexecutarea de către cealaltă parte a obligațiilor contractuale, iar o astfel de neexecutare a fost imputată pârâtei. Astfel, în contractul de arendă părțile au stipulat expres că arendașul se obligă să realizeze folosințele prin metode care asigură conservarea pădurilor, condițiile favorabile pentru regenerarea materiei prime medicinale, alimentare și tehnice, a regnului animal; să nu admită tăieri ilicite și /sau vătămarea arborilor și arbuștilor precum și alte încălcări ale legislației silvice; să mențină în stare corespunzătoare cele mai solicitate locuri de agrement; să respecte regulile securității antiincendiară și să îndeplinească măsurile antiincendiară în limitele terenului forestier arendat, iar în caz de incendiu să asigure informarea serviciului silvic și să întreprindă măsurile necesare de lichidare a incendiului.

Prin urmare, instanțele de judecată au conchis că la caz, sunt întrunite condițiile existenței temeiului de reziliere a contractului de arendă, or, prin procesele-verbale întocmite de către ÎS „Întreprinderea silvo-cinegetică Sil-Răzeni”, s-a stabilit că SRL „Grinavana” a cauzat prejudiciu fondului forestier, prin tăierea ilicită a arborilor și arbuștilor până la gradul de încetare a creșterii lor și poluarea fondului forestier cu deșeuri și reziduuri de construcție și menajere, precum și de altă natură. Procesele-verbale cu privire la contravenție nu au fost contestate în instanța de judecată de către SRL „Grinavana”.

În circumstanțele constatate, instanțele ierarhic inferioare au ajuns la concluzia că SRL „Grinavana” necesită să repare prejudiciul cauzat Agenției „Moldsilva” în mărime de 10 018,80 de lei.

La data de 17 iulie 2020 SRL „Grinavana”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 03 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 31 ianuarie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și a interpretat în mod eronat normele de drept material.

Recurenta consideră că instanțele de judecată pripit și eronat au ajuns la concluzia existenței temeiurilor de reziliere a contractului de arendă, deoarece actul de control al îndeplinirii condițiilor contractului de arendă din 16 noiembrie 2017, nu constituie un temei suficient pentru rezilierea contractului.

A menționat că în actul de control intimata a indicat că îi acordă termen de 30 de zile pentru înlăturarea neajunsurilor depistate și anume, să restabilească terenul arendat

după incendiul din luna ianuarie 2017. Deci, Agenția „Moldsilva” urma să probeze faptul că în termen de 30 de zile nu s-ar fi conformat recomandărilor prescrise în actul de control.

A indicat că procesele-verbale cu privire la contravenție nu pot servi drept probe care să demonstreze comiterea și recunoașterea societății vinovată de săvârșirea contravențiilor, deoarece nu au fost întocmite de către entitatea și persoana competentă de a constata și aplica sancțiuni pentru aceste pretinse contravenții. Astfel, contravenția prevăzută de art. 122 din Codul contravențional se constată și se examinează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Recurenta a afirmat că este neîntemeiat argumentul instanței de apel precum că urma să conteste procesele-verbale cu privire la contravenție, deoarece la caz, nu a fost emisă nicio decizie de sancționare de către agentul constatator și respectiv, nu are ce să conteste.

Prin urmare, SRL „Grinavana” a invocat că instanțele de judecată greșit au încasat suma de 10 018,80 de lei cu titlu de prejudiciu, or, nu a fost demonstrată vinovăția societății în săvârșirea contravenției, respectiv, nu sunt întrunite condițiile răspunderii delictuale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 03 martie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa SRL „Grinavana” și a avocatului Oleg Bondarenco la 14 mai 2020, potrivit scrisorii de însoțire nr. 4248 (f.d. 128), însă lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia. În cererea de recurs, avocatul Oleg Bondarenco a indicat că la 20 mai 2020 a recepționat copia deciziei instanței de apel, prezentând în acest sens copia plicului poștal.

Astfel, recursul, declarat la data de 17 iulie 2020, este în termen.

La data de 20 august 2020, copia recursului declarat de SRL „Grinavana” a fost expediată în adresa intimă Agenția „Moldsilva”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 145, 147).

Intimata nu și-a valorificat dreptul respectiv și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 25 noiembrie 2020 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile

atacate cu recurs.

Din materialele dosarului rezultă că la 19 ianuarie 2009, Agenția „Moldsilva” a încheiat cu Iulia Rotari contractul de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere nr. 6, prin care a transmis în arendă terenul forestier cu suprafața de 0,5 ha, situat în cadrul întreprinderii silvo-cinegetice Ialoveni, ocolul silvic Ialoveni. Terenul este situat în unitatea administrativ teritorială a raionului Ialoveni, număr cadastral 55271109654 (f.d. 7-11).

Prin acordul adițional nr. 1-6ad/09 din 10 iulie 2013, Iulia Rotari a cesionat drepturile și obligațiile care rezultă din contractul de arendă nr. 6 din 19 ianuarie 2009 către SRL „Grinavana” (f.d. 15-16).

Potrivit actului de control al îndeplinirii condițiilor contractului de arendă, întocmit la 16 noiembrie 2017 (f.d. 17), în urma efectuării controlului de către Agenția „Moldsilva” împreună cu reprezentanții ÎS „Întreprinderea silvo-cinegetică Sil-Răzeni”, s-a constatat că în fondul forestier arendat, a fost amenajată o zonă de recreere ce constă din casă de vacanță, țarc pentru păsări, depozit. Lucrările au fost efectuate în temeiul planului general coordonat cu Agenția „Moldsilva”. În luna ianuarie 2017 în fondul forestier arendat a avut loc un incendiu în urma căruia a ars casa de locuit și celelalte construcții. Astfel, arendașul a închis poarta cu lacăt și nu este de găsit, iar accesul în sector nu este posibil, ceea ce contravine clauzelor contractului de arendă nr. 6 din 19 ianuarie 2009. Totodată, fondul forestier este poluat cu obiecte de diferă proveniență. Arendașul nu a răspuns la telefon pentru a se prezenta și a permite accesul în fondul forestier.

Astfel, în actul de control din 16 noiembrie 2016 s-a indicat că se recomandă arendașului ca în termen de 30 de zile să evacueze deșeurile din fondul forestier arendat, să restabilească fondul forestier, să scoată lacătul și să faciliteze accesul personalului silvic responsabil. Personalul silvic responsabil din cadrul ÎS „Întreprinderea silvo-cinegetică Sil-Răzeni” va monitoriza respectarea legislației silvice de către arendaș, iar Agenția „Moldsilva” va remite actul întocmit arendașului și îl va soma despre necesitatea îndeplinirii celor expuse în actul de control (f.d. 17 verso).

La 30 noiembrie 2017 inginerul paza pădurii Borta Pantelimon din cadrul ÎS „Întreprinderea silvo-cinegetică Sil-Răzeni” a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenția silvică nr. AM 25, potrivit căruia SRL „Grinavana” a admis tăierea ilicită și vătămarea arborilor și arbuștilor până la gradul de încetare a creșterii lor, cauzând fondului forestier un prejudiciu în sumă de 687, 60 de lei, prin ce ar fi comis contravenția prevăzută de art. 122 alin. (1) Cod contravențional (f.d. 24-25).

Tot la 30 noiembrie 2017, inginerul paza pădurii Borta Pantelimon din cadrul ÎS „Întreprinderea silvo-cinegetică Sil-Răzeni” a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenția silvică nr. AM 26, potrivit căruia SRL „Grinavana” a admis poluarea fondului forestier cu deșeuri și reziduuri de construcție și menajere, precum și de altă natură, cauzând fondului forestier un prejudiciu în sumă de 9331,20 de lei, prin ce ar fi comis contravenția prevăzută de art. 122 alin. (1) Cod contravențional (f.d. 26-27).

Prin somația nr. AM-11/01-2572 din 14 decembrie 2018, expediată în adresa SRL „Grinavana”, Agenția „Moldsilva” a informat-o despre verificările efectuate în

fondul forestier și a solicitat repararea prejudiciului constat conform proceselor verbale nr. AM 25 și AM 26 din 30 noiembrie 2017 în sumă de 10 018,80 de lei cu restabilirea fondului forestier (f.d. 18).

Somația a fost expediată la sediul SRL „Grinavana” și a fost restituită Agenției „Moldsilva” de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 19-20).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată la 05 februarie 2018, Agenția „Moldsilva” a solicitat rezilierea contractului de arendă a fondului forestier nr. 6 din 19 ianuarie 2009, cu obligarea SRL „Grinavana” să demoleze/demonteze și să evacueze din cont propriu obiectele construite pe terenul fondului forestier atribuit în arendă, precum și încasarea din contul pârâtei a sumei de 10 018,80 de lei cu titlu de prejudiciu material.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, a reziliat contractul de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 6 din 19 ianuarie 2009 și a pus pe seama SRL „Grinavana” să demonteze/demoleze și să evacueze din cont propriu obiectele construite pe terenul fondului forestier atribuit în arendă amplasat pe terenul forestier cu suprafață de 0,5 ha, situat în ocolul silvic Ialoveni, ÎS „Întreprinderea silvico-cinetică-Ialoveni”. Totodată, s-a încasat de la SRL „Grinavana” în beneficiul Agenției „Moldsilva” datoria în sumă de 10 018,80 de lei și în beneficiul statului suma de 300,06 lei cu titlu de taxă de stat.

La data de 03 mai 2019 SRL „Grinavana”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco, a declarat apel împotriva hotărârii din 31 ianuarie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de repunere în termen și a fost repusă apelanta SRL „Grinavana” în termenul de declarare a cererii de apel.

Prin decizia din 03 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Grinavana”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco și a fost menținută hotărârea din 31 ianuarie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că la caz, sunt întrunite condițiile existenței temeiului de reziliere a contractului de arendă, or, prin procesele-verbale întocmite de către ÎS „Întreprinderea silvo-cinegetică Sil-Răzeni”, s-a stabilit că SRL „Grinavana” a cauzat prejudiciu fondului forestier, prin tăierea ilicită a arborilor și arbuștilor până la gradul de încetare a creșterii lor și poluarea fondului forestier cu deșeuri și reziduuri de construcție și menajere, precum și de altă natură. Procesele-verbale cu privire la contravenție nu au fost contestate în instanța de judecată de către SRL „Grinavana”.

În circumstanțele constatate, instanțele ierarhic inferioare au ajuns la concluzia că SRL „Grinavana” necesită să repare prejudiciul cauzat Agenției „Moldsilva” în mărime de 10 018,80 de lei.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme

de Justiție constată că este întemeiată concluzia instanțelor ierarhic inferioare cu privire la admiterea acțiunii, din următoarele motive.

Conform art. 572 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Potrivit art. 666 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art. 911 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), arenda este contractul încheiat între o parte – proprietar, uzufructuar sau un alt posesor legal de terenuri și de alte bunuri agricole (arendator) – și altă parte (arendaș) cu privire la exploatarea acestora pe o durată determinată și la un preț stabilit de părți.

Conform art. 733 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), contractul nu poate fi altfel rezolvit, reziliat sau revocat decât în temeiuri prevăzute de lege sau prin acordul părților.

Potrivit art. 734 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), părțile își pot rezerva în mod expres prin contract dreptul de rezoluțiune a contractului. Acordul privind rezoluțiunea contractului trebuie să fie încheiat în forma cerută pentru contract dacă din lege, contract sau uzanțe nu rezultă altfel.

În conformitate cu art. 735 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), o parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esențială din partea celeilalte părți. Pentru determinarea neexecutării esențiale, în special se iau în considerare următoarele circumstanțe: a) neexecutarea privează substanțial creditorul de ceea ce acesta se aștepta de la executarea contractului, cu excepția cazului când debitorul demonstrează că nu a prevăzut și nu putea să prevadă în mod rezonabil rezultatul scontat; b) executarea întocmai a obligațiilor ține de esența contractului; c) neexecutarea este intenționată sau din culpă gravă; d) neexecutarea dă temei creditorului să presupună că nu poate conta pe executarea în viitor a contractului.

În corespundere cu art. 747 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), rezilierea operează numai pentru viitor. Pot fi reziliate contractele cu executare succesivă. La reziliere, art. 734, 735, 737, 741-746 se aplică în modul corespunzător.

Art. 748 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) stipulează că, dacă motivul rezilierii constă în neexecutarea unei obligații contractuale, rezilierea este admisibilă numai la expirarea fără rezultat a unui termen de remediere (termen de grație) sau după o somație rămasă fără efect.

Materialele cauzei atestă că potrivit pct. 4 lit. c) din contractul de arendă nr. 6 din 19 ianuarie 2009, arendașul are dreptul în ordinea stabilită și în conformitate cu legislația în vigoare, cu aprobarea arendatorului, să construiască obiecte de importanță socială și de gospodărie (chioșcuri, pavilioane, terenuri sportive și pentru odihnă, amenajarea rețelei de drumuri și poteci, crearea formelor mici arhitecturale, etc.) încăperi legate de folosirea terenului forestier, să instaleze garduri și alte construcții legate de limitarea accesului precum și pentru asigurarea securității vizitatorilor în terenurile arendate.

În corespundere cu pct. 5 lit. a)-m) din contract, arendașul este obligat să folosească terenul în conformitate cu scopurile stabilite, să asigure în condițiile stabilite și coordonate cu arendatorul, accesul și securitatea populației pe terenurile fondului forestier arendat; în termenul stabilit de către arendator, dar nu mai târziu de 2 ani după semnarea actului de predare-primire a terenului forestier arendat, să prezinte proiectul de gospodărie în scopuri de recreere, elaborat de către instituțiile abilitate în acest domeniu; să respecte condițiile contractului de arendă a terenului forestier, precum și cerințele indicate și coordonate cu arendatorul; să îndeplinească lucrările, utilizând mijloace care ar preveni apariția eroziunii solului, vătămarea și distrugerea arboratelor și arborilor solitari, seminișului și subarboretului, altei vegetații; să realizeze folosințele prin metode care asigură conservarea pădurilor, condițiile favorabile pentru regenerarea materiei prime medicinale, alimentare și tehnice, a regnului animal; să nu admită tăieri ilicite și /sau vătămarea arborilor și arbuștilor precum și alte încălcări ale legislației silvice; să mențină în stare corespunzătoare cele mai solicitate locuri de agrement; să respecte regulile securității antiincendiară și să îndeplinească măsurile antiincendiară în limitele terenului forestier arendat iar în caz de incendiu să asigure informarea serviciului silvic și să întreprindă măsurile necesare de lichidare a incendiului; să efectueze măsurile de regenerare din cont propriu ori să restituie costul lucrărilor de regenerare, când din vina acestuia au fost distruse seminișul și plantațiile silvice și să recupereze prejudiciul cauzat arendatorului.

Conform pct. 6 din contract, arendatorul are dreptul să efectueze controlul asupra respectării de către arendaș a prevederilor legislației silvice și legii regnului animal, a normelor de folosire a terenurilor silvice și a condițiilor contractului de arendă.

În pct. 11 părțile au stabilit că, în caz de neîndeplinire de către arendaș a obligațiilor prevăzute în contract, încălcarea a modului de folosire a terenurilor alocate, de către arendator, față de arendaș se aplică următoarele sancțiuni: a) preîntâmpinare, b) suspendarea contractului de arendă; c) rezilierea contractului de arendă.

În conformitate cu pct. 17 din contractul de arendă, rezilierea contractului de arendă se efectuează; a) prin acordul comun al părților contractante; b) prin hotărârea instanței judecătorești, la cererea uneia dintre părțile contractante, în legătură cu neexecutarea de către cealaltă parte a obligațiilor contractuale.

Drept temei pentru rezilierea contractului de arendă, Agenția „Moldsilva” a indicat că SRL „Grinavana” nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale, a admis tăierea ilicită și vătămarea arborilor și arbuștilor până la gradul de încetare a creșterii lor, precum și poluarea fondului forestier cu deșeuri și reziduuri de construcție și menajere, precum și de altă natură, cauzând fondului forestier un prejudiciu în sumă totală de 10 018,80 de lei, fapt demonstrat prin actul de control al îndeplinirii condițiilor contractului de arendă, întocmit la 16 noiembrie 2017 și procesele-verbale cu privire la contravenția silvică nr. AM 25 și nr. AM26 din 30 noiembrie 2017.

Prin actul de control din 16 noiembrie 2017, Agenția „Moldsilva” împreună cu reprezentanții ÎS „Întreprinderea silvo-cinegetică Sil-Răzeni” au constatat că fondul forestier arendat este poluat cu obiecte de diferă proveniență, urmare a producerii unui

incendiu și au recomandat arendașului ca în termen de 30 de zile să evacueze deșeurile din fondul forestier arendat, să restabilească fondul forestier, să scoată lacătul și să faciliteze accesul personalului silvic responsabil.

Drept confirmare a producerii a incendiului, a fost prezentat actul de constatare a incendiului datat cu 13 ianuarie 2017, potrivit căruia căsuța de vacanță, bunurile din încăperi, au ars în totalitate, cauza probabilă a producerii incendiului fiind imprudența cu focul (f.d.21-22).

Potrivit înscrisurilor prezentate de Agenția „Moldsilva”, la 14 decembrie 2017 în adresa SRL „Grinavana” a fost expediată o somație prin care a fost înștiințată despre verificările efectuate în fondul forestier și prejudiciul material care urmează a fi achitat în mărime de 10018,80 lei cu restabilirea fondului forestier, somație lăsată însă fără răspuns (f.d. 18)

În scrisoarea menționată Agenția „Moldsilva” și-a rezervat dreptul de a rezilia contractul de arendă, fără o altă preîntâmpinare cu solicitarea încasării prejudiciului cauzat, restabilirea fondului forestier, rezilierea contractului de arendă nr. 6 din 19 ianuarie 2009, precum și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.18).

Totodată, conform pct.17 lit. b) din contractul de arendă, rezilierea contractului se efectuează prin intermediul instanței de judecată la cererea uneia dintre părțile contractante în legătură cu neexecutarea de către cealaltă parte a obligațiilor contractuale, iar o astfel de neexecutare a fost imputată pârâtului.

În aceste circumstanțe, instanțele ierarhic inferioare au concluzionat corect că, la caz, sunt întrunite condițiile existenței temeiului de reziliere a contractului de arendă.

Cât privește solicitarea Agenției „Moldsilva” de obligare a SRL „Grinavana” să evacueze din cont propriu obiectele construite pe terenurile din fondul forestier atribuit în folosință în scopuri de recreere, în rezultatul rezilierii contractului de arendă, instanțele de judecată în mod temeinic au admis și această pretenție, or, aceasta este o pretenție subsecventă.

Cu referire la prejudiciul încasat, se rețin prevederile art. 14 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), care stipulează că persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

Conform art. 1398 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. (4) Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțământul persoanei vătămate și dacă fapta autorului nu vine în contradicție cu normele de etică și morală.

Temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil, care constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componența delictului civil include următoarele elemente: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția, iar lipsa unei condiții exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres

prevăzute de lege, când răspunderea delictuală se poate angaja și în lipsa unor condiții. În toate cazurile însă la solicitarea reparării prejudiciului trebuie dovedită legătura cauzală între încălcarea (neexecutarea) obligațiilor și pagubele cauzate, precum și mărimea acestora.

Astfel, la caz, prin procesul verbal cu privire la contravenția silvică nr. AM25 din 30 noiembrie 2017, întocmit de ÎS „Întreprinderea silvo-cinegetică Sil-Răzeni” s-a stabilit că, de către SRL „Grinavana”, fondului forestier i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 687,60 lei pentru tăierea ilicită a arborilor, arbuștilor pînă la gradul de încetare a creșterii lor.

Totodată, prin procesul verbal cu privire la contravenția silvică nr. AM 25 din 30 noiembrie 2017, întocmit de ÎS „Întreprinderea silvo-cinegetică Sil-Răzeni” s-a stabilit că SRL „Grinavana” a admis poluarea fondului forestier cu deșeuri și reziduuri de construcție și menajere și de altă natură, fiind cauzat un prejudiciu în sumă de 9331,20 lei.

În aceste circumstanțe, instanțele ierarhic inferioare în mod just au dispus încasarea de la SRL „Grinavana” în beneficiul Agenția „Moldsilva” a prejudiciului material în mărime totală de 10018,80 de lei.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decide:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Grinavana”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco.

Se menține decizia din 03 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 31 ianuarie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Grinavana” cu privire la repararea prejudiciului și rezilierea contractului de arendă a fondului forestier.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic